

Minningarorð um Axel Olsen í Giljum, Hvalba

Harrans vegir eru ikki okkara vegir, ella Gud hevði aðra ætlan við honum, eru orð vit mangan hoyra, og eisini trúgva, vit vita tað er so, men hóast tað, so hava vit kanska hug at seta spurnartekin, hví skuldi tað henda? Hví skuldi tú so bráðliga rykkjast burtur, bert 39 ára gamal, tí Gud hevði aðra ætlan við tær. Ongin spurvur fellur til jarðar, uttan hansara vilja.

Tú vart so glaður og spenstur at skula royna nakað nýtt, tað var langt at fara heilt til Suðurafrika, so tú ætlaði tær at verða burtur nakrar túrar út í eitt, men so skuldi ikki verða.

Hugur tín hevur altíð staðið til sjógvinn, ongin kundi forða tær at fara til skips, tú vart ikki í iva um, at títt lívsstarv var sjólvíð, tað á landi kundu hini taka sær av.

Tú vart eisini ein av okkara raskastu sjómönnum, mangir av teimum ungu á fyrsta túri hava verið glaðir fyri tína hjálp umborð, tú spardi ikki teg sjálfvan.

Í nógv ár sigldi tú norðuri í Klaksvík við Segl-hússkipunum, bæði ísfisk og saltfisk, og dándi tær ógvuliga væl at sigla við hesum skipum. Steðgurin var ikki altíð so langur millum ísfiskatúrarnar, men suður mátti tú, heim ein túr til tær tú vart so ótrúliga góður við, og sum eisini vóru so ómetaliga góð við teg.

Tú segði ofta, tá tú vart við saltfiskabátunum, at tað var annarleiðis at fara avstað har norðuri frá, tær dándi tað betur. Ongantið aftur skalt tú steyna yvir um hav har frá, skipini eru ikki í somu vinnu sum tá tú sigldi við teimum. Ált her á jørð hevur tíð síná, og nú var so eisini títt tímáglas runnið út.

Hesa seinastu tíðina sigldi tú við trolara og dándi tær tað væl, yvir 30 túrar út í eitt – vart tú við so vart tú við. Men líufiskarí vildi ikki rættuliga sleppa takinum í tær, so tá ein gamal skipari hjá tær ringdi og bað teg koma við sær til Afrika, hevði tú ikki leingi um at taka stóðu, tíðin var kanska eisini til at royna nakað nýtt. Sjálvandi var tað tungt at fara beint áðrenn jól, men tú gleddi teg at skula verða saman við systir tíni ein dag í Keyptmannahavn, tit stóðu hvørjum øðrum ógvuliga nær, líka so væl sum Noomi og Danjal eisini gjørdu tað, altíð fór tú inn á gólvíð har uppi fyrst, tá tú kom aftur av skipi, síðani oman gjøgnum býin við klæðsekkini á rygginum fyri at verða ynskjur væl-komin heim og umfevndur av foreldrum tínum.

Tað hevur verið stuttligt og gevandi at kenna teg, tú vart ein góður vinur. Hóast nógvan mótgang, hevði tú serligar gávur altíð at koma við tí góða, líka mikið hvussu hini vóru ímóti tær, so hevði tú altíð gott at bera teimum.

Sunnudagin 8. mars legði tú Suðuroyarfjørð aftur um bak fyri seinastu ferð. Tín vakt er av, ongantið aftur skal nakar brotasjógvur koma óvart á teg.

Góðu Astrid, Niels Pauli, Malan, Flóvin, Danjal, Noomi, Martin, Trondur og lítli Rókur, tað eru nógv, ið luttaka í stóru sorg tykkara, tað var ein stórur skari, ið var komin samari at siga eitt seinasta farvæl. Má Harrin styrkja tykkum øll í tíðini, sum kemur.

Við hesum fáum orðum vil eg lýsa frið yvir minnið um mín góða vin Axel.

Ein vinur

Sosíalurín

www.sosialurin.fo

Viðmerking

Nú hava teir rætt tong, og so er alt í lagi

Skamm í teir, um teir ikki duga at snúgva sær, føra valstríð og vinna – javnað-armenninir. Uppundir fólkatingsvalið fæddi flokkurin seg harðliga fram við teirri stóðu, at ein javnað-armaður á Fólkatíngi fór ikki sum higartil at vera sjálvsagdur partur av sosial-demokratiska tingbólkinum.

So kom valið, og Jóannes Eidesgaard gjørdist tungan á vágskálíni. Hann hevði valdið yvir Danmarkar ríki. Kundi lagt trumfina á og sett fram skilagóð krøv sum treyt fyri at styðja eina stjórn.

Men hann valdi at sleppa endanum. Hann sat við valdinum í nakrar minuttir. So gjørdi hann av at bjarga Nyrup.

Tað gekk sum væntað
Nú aftaná – tá Jóannes Eidesgaard onki vald hevur í Fólkatínginum – hava hann og Marita Petersen »samráðst« við Nyrup um tær »krøv«, sum Jóannes Eidesgaard sigst at hava sett fram.

Fyri mær eru hetta lótar og onki annað. Hendan framsýningin hjá Javnaðarflokkinum byrjaði longu fyri hálvum ári síðani ella meir.

Í september segði Jóannes Eidesgaard við Sosíal: »Vit skulu hava eina uppgerð við danir. Teir hava ikki uppiborið nakað annað.«

Eg skriviði eina viðmerking í Sosíalinum, har eg máttó soleiðis til:

»Men hvat liggur í orðu-

num hjá Jóannes Eidesgaard? Frammátfyri hevur hann sagt, at teir vilja vera verandi innan fyri ríkis-felagsskapin. Tað kann so ikki vera uppgerðin.

Heldur skal tað skiljast soleiðis, at eftir eitt val skal Javnaðarflokkurin hava rokfund við stjórnina. Nevnduk. Hvøss orð. Og kanska skulu Nyrup og Eidesgaard rætta tong. Tá tað er gjørt, hava vit havt »eina uppgerð við danir.«

So er liðugt

Tað var júst hetta, sum hendi. Nú hava teir rætt tong, og so er alt í lagi.

Men sjálvandi fer Jóannes Eidesgaard ikki at kasta seg í fávningin á tingbólkinum hjá sosialdemokratunum á Fólkatíngi í hesi ella

næstu ella triðju viku.

Tað biður, til lótingsval hevur verið 30. apríl.

Finnboði Ísakson

Lesarabrøv

Tápuligur spurningur

Tá skift verður orð um loysing-samband og grundgevingin fyri sambandi er við at vikna, kemur ósvitaliga spurningurin frá sambands-síðuni um, hvør ið skal gjalda loysingina.

Sjálvandi er tað bert ein sum skal gjalda loysingina, og eru tað føroyingar sjálvi. Aftan fyri fáa vit fullt ræði í egnum landi og ta sjálvs-virðing og ábyrgdakenslu, sum harav stendst. Sjálvandi skulu danir ikki gjalda fyri at vit taka yvir tann rætt og tær skyldur, sum vit eru

borin til.

Síðani staðfestir sambands-síðan at so hava vit ikki ráð til loysing. Hygg bara! Okkara fíggarlóg javnvagar við meira enn 2000 milj. og okkara út-flutningur er bert nakað tað sama. Hertil er at siga, at pengar hava tann eginleika at kunna ganga aftur. So at siga at kunna brúkast fleiri ferðir. Og ikki høvdu vit havt tann óneyðugt dýra yvirbyggingin, um ikki danir fluttu eina miljard krónur til Føroyar um árið.

Slúkt rátt eftir danskari fyr-mynd av sambandsflokkunum og av fólkaflakkinum og sett í verk av einum dana. Ikki tilvilddarligum, men sendur av danskum myndugleikum.

Fyri at halda okkum til danir, men helst av øðrum kaliber. Dansk professorin í búskapi, Paldam, hevur sagt og víst á, at »alle over-førselsøkonomier har det skidt«. Eisini hevur hann roynt at mett um livistøðið í Føroyum aftan á at blokkurin er tikin burtur og kem-

ur til ta niðurstøðu, at tað vil vera ájavnt við livistøðið í Skotlandi.

Sjálvt sokallaðir »loysingarmenn« tagna, tá spurningurin um hvør ið skal gjalda loysingina stingur seg upp. Antin er tað av fá-vitsku ella tvørandi áráði at so er. Bert ein tápuligur ella ein, sum hevur mist alt sjálvsálit, kann fáa seg til at seta spurningin um, hvør ið skal rinda loysingina.

A. Guttormur Djurhuus

Hví skal alt vera í Havn, TFL?

Hesa seinastu tíðina hava vit sæð í bløðunum, at kjakast hevur verið um útjadaran í Føroyum kontra høvudsstaðaróki (Tórshavn). Gongdin hesi seinastu árin er ræðandi, tí útjadararókin minka og minka fyri hvørt ár, meðan Havnin tilsvandi veksur ár fyri ár. Í lýtandi býr ein tridringur av Føroya fólki í høvudsstaðar-økinum, og um verandi gongd heldur fram, ja, so ganga bert nøkur fá ár, so býr helvtin av fólkinum í Havn. Á tí sama hevur Havnin eisini ógvuliga stórar trupulleikar við barna-ansing og við at finna býli til allar tilflyttararnar, sum koma frá byggunum. Grundin til at Havnin bara veksur er eirfóid. Næstan øll tey almennu arbeiðs-plássini í Føroyum – sum fyri tað mesta blokkstuðul-

in og útjadarin rinda fyri – liggja í Havn (kontórs-Havn). T.v.s. at tey »góðu« arbeiðini eru í Havn, meðan tey »minni góðu« eru á bygð. Eg vóni, at politik-ararnir gera okkurt við hesa sera skeivu gongd. Hví kunnu ikki onkrir almennir stovnar flyta út Havnini út á onnur øki í hesum internet-tíðum? Hví skal fólkið altíð flyta til teir almennu stovnarnar? Hví kunnu teir almennu stovnarnir ikki onkuntíð flyta til fólkið?

Tað, sum annars fekk meg at triva í pennin, var avgerðin hjá Telefonverki Føroya Løgtings (TFL) nú um dagarnar at niðurleggja ta sera góðu nummarkall-tænastuna (54), sum norð-oyingar hava havt stóra gleði av í mong Harrans ár. 54 hevur givið norðoying-um eina tænastu, sum 0033

als ikki hevur kunnað veitt. Starvsfólkin, ella telefon-damurnar, hava verið lokalar og harvið inni í ting-unum her norðuri. Orsøkin til niðurleggingina skal vera, at nú verða Norð-oyggjar digitaliseradar, og tí kann tað gamla analoga telefonborðið ikki nýstast longur. Ja, men hví skifta tit ikki tað gamla borðið út við eina teldu? Tað bleiv gjørt í Havn, so tað mátti eisini borðið til í Klaksvík. Havnin bleiv jú eisini digitaliserad, og 0033 er ikki niðurlagt mætt vitand. Fyrra telefon-damur eru uppsagdar í Klaksvík í sambandi við niðurleggingina, og spurningurin er so, um fyrra aðrar verða settar í starv í Havn, nú allir norðoyingar eftir øllum at døma mugu ringja 0033 í framtíðini, og mugu bíða upp í ein minutt áðrenn

teir sleppa framat. Eg helt, at eitt av endamállum hjá nýggja TFL-stjóranum var at betra um tænastustøðið, men í hesum føri er tænastan sparkað fleiri Harrans ár aftur í tíðina.

Staðfestast má alto, at alt skal til Havnar, t.v.s. bæði arbeiðs-pláss, og harvið fólkið. Eg rokni ikki við, at norðoyingar fara at góðtaka hesa niðurlegging, og eg fari at heita á Klaksvíkar býráð um at mótmæla hesi avgerð á røttum stað. Eg haldi, at ein stovnur sum TFL, ið svimur í pengum, átti at varðveitt hesa tænastu, sum norðoyingar hava verið so glaðir fyri í so mong ár.

Við tók fyri upptøkuna,

sera skuffaður